

## **Bijlage 4: plan van aanpak beleidsdoorlichting artikel 6 Btw-compensatiefonds**

### **1. Inleiding**

Voor 2016 staat een beleidsdoorlichting gepland van artikel 6 Btw-compensatiefonds (BCF) op de begroting Financiën en Nationale Schuld.

Het BCF is een fonds waaruit decentrale overheden betaalde btw kunnen terugvragen<sup>1</sup>, en is opgericht om een eind te maken aan de factor btw bij de afweging door decentrale overheden tussen het uitbesteden van werkzaamheden of het uitvoeren ervan door de eigen organisatie. Als provincies en gemeenten werk uitbesteden, betalen zij namelijk btw. Wanneer werkzaamheden door de gemeente zelf worden uitgevoerd is dit niet het geval. De btw verhoogt dus de kostprijs van uitbesteding en zou daarmee de doelmatigheidsafweging van de gemeente of provincie kunnen beïnvloeden.

### **2. Doelstelling artikel 6**

De algemene doelstelling van het BCF is: *'Gemeenten, provincies en Wgr-plusregio's hebben de mogelijkheid een evenwichtige keuze te maken tussen in- en uitbesteding. De btw speelt hierin geen rol'.*

De Minister van Financiën is verantwoordelijk voor:

- het verstrekken, verzamelen en controleren van de opgaaformulieren en het uitbetalen van de compensabele btw;
- het beheer van het BCF.

De jaarlijkse uitgaven via het BCF bedragen bijna € 3 mld. (2015) en het hele artikel wordt geëvalueerd. De uitgaven worden bepaald door de hoeveelheid btw die gemeenten en provincies declareren. Sinds 2015 is er een plafond gesteld aan de uitgaven binnen het BCF. Deze afspraak is gemaakt in het financieel akkoord tussen Rijk en medeoverheden in 2013<sup>2</sup>. Het plafond volgt de ontwikkeling van het Gemeentefonds en het Provinciefonds en wordt aangepast voor overhevelingen van taken die gepaard gaan met onttrekkingen of toevoegingen aan het BCF. Bij overschrijding van het plafond, komt het verschil ten laste van het Gemeentefonds en het Provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond, komt het verschil ten gunste van het Gemeentefonds en het Provinciefonds.

### **3. Onderzoeksvragen en methodiek**

Met de beleidsdoorlichting wordt beoogd de doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid in beeld te brengen. De centrale vraag hierbij is of het BCF op een doelmatige wijze effectief heeft bijgedragen aan de afweging van decentrale overheden tussen uitbesteding en inbesteding.

Bij de beantwoording van deze vraag is de onderzoeksmethodiek primair op basis van deskresearch. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van eerder verschenen onderzoeken op het gebied van het BCF (zie laatste paragraaf) en zal met name worden voortgebouwd op de beleidsdoorlichting uit 2010. Deze macroanalyse kan verder aangevuld worden met interviews met de relevante stakeholders bij bijvoorbeeld gemeenten en provincies. Met deze microanalyse kunnen o.a. de effecten van de veranderingen sinds de beleidsdoorlichting uit 2010 worden onderzocht. Conform de Rpe bevat de beleidsdoorlichting BTW-Compensatiefonds de onderstaande onderdelen.

- a. een afbakening van het te onderzoeken beleidsterrein;
- b. de gehanteerde motivering voor het beleid en de met het beleid beoogde doelen;

---

<sup>1</sup> De betaalde btw moet voor teruggave aan voorwaarden voldoen in de [Wet op het BTW-compensatiefonds](#).

<sup>2</sup> [Tweede Kamer, 2012–2013, 33 400 B, nr. 7](#)

- c. een beschrijving van het beleidsterrein en de onderbouwing van de daarmee gemoeide uitgaven;
- d. een overzicht van eerder uitgevoerd onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid en een onderbouwing van de gekozen evaluatieprogrammering;
- e. de effecten van het gevoerde beleid en een analyse en beoordeling van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid, dat wil zeggen alle instrumenten in hun onderlinge samenhang, en - indien relevant - de effecten van het beleid op economische groei en regeldruk;
- f. een beschouwing over de maatregelen die genomen kunnen worden ter verdere verhoging van de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het beleid;
- g. een beschrijving van beleidsalternatieven indien er significant minder middelen (-/- 20%) beschikbaar zijn.

#### **4. Organisatie Beleidsdoorlichting**

De beleidsdoorlichting wordt begeleid door een werkgroep, onder voorzitterschap van Financiën. De werkgroep zal bestaan uit een onafhankelijke deskundige en vertegenwoordigers van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Interprovinciaal Overleg (IPO), het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het ministerie van Financiën.

#### **5. Onafhankelijkheid en planning**

De beleidsdoorlichting zal naar de Tweede Kamer worden gestuurd samen met het oordeel van een onafhankelijke deskundige over de kwaliteit ervan, conform de RPE. De onafhankelijke deskundige zal nog geworven worden conform de eisen van artikel 3.4 van de RPE.

Beoogd wordt om begin januari 2016 te starten met de beleidsdoorlichting en de afgeronde beleidsdoorlichting in het vierde kwartaal van 2016 aan uw Kamer aan te bieden.

#### **Overzicht van eerder uitgevoerd onderzoek**

Ministerie van Financiën (maart 2006) Het Nederlandse BTW-compensatiefonds in internationaal perspectief. <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2006/03/01/het-nederlandse-btw-compensatiefonds-in-internationaal-perspectief.html>

IM (februari 2006) Evaluatie beleving en omvang administratieve lasten BTW-compensatiefonds en mogelijke reductievoorstellen. <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2006/02/01/evaluatie-beleving-en-omvang-administratieve-lasten-btw-compensatiefonds.html>

IM (februari 2006) Evaluatie beleving en omvang administratieve lasten BTW-compensatiefonds en mogelijke reductievoorstellen. <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2006/02/01/evaluatie-beleving-en-omvang-administratieve-lasten-btw-compensatiefonds.html>

Cebeon (juni 2007) Nacalculatie omvang en verdeling uitname gemeente- en provinciefonds inclusief nettering specifieke uitkeringen. [http://www.eerstekamer.nl/behandeling/20070821/evaluatie\\_btw\\_compensatiefonds/document3/f=w27293abijl.pdf](http://www.eerstekamer.nl/behandeling/20070821/evaluatie_btw_compensatiefonds/document3/f=w27293abijl.pdf)

Ministerie van Financiën (2010) Rapport Beleidsdoorlichting BTW-compensatiefonds. <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2010/09/17/bz10-644-rapport-beleidsdoorlichting-btw-compensatiefonds.html>

APE, Rebelgroup Advisory BV (juli 2010) Effectevaluatie btw-compensatiefonds.  
<http://www.ape.nl/include/downloadFile.asp?id=191>